

Nyepite cĩ Didinga

Didinga Cultural Stories

Didinga

First Edition

2002

Sudan Workshop Programme

Kitale, Kenya

Forward

Some of these stories were narrated by Didinga speakers in Cuhudum and Juba in 1985-86. Later on many other Didinga came up to narrated more stories. The people who narrated all the stories are listed in the table of contents.

This book is aimed at Didinga speakers of all levels of education since these are cultural stories of which all have shared knowledge within their community.

Ĕhēēda Dīdīnga 'buuk icci ngaatĩ haĩ Hitale.

Eheeddia 'buuhi ciee aĩ hatĩ heeleet ngagĩt Dīdīnga hagaac ngaatĩ hēhēdĩ Nyepite cĩnaac jurrung.

Cover Photograph and on page 4 are by Pio Lokoro Matia

© Copyright 2002

Didinga Translation and Literacy Project

First Edition

Kitale Workshop Programme

P.O. Box 4688 Kitale 30200, Kenya

Copies: 1,000

Thēddan cī thoo'thiohu

Nyakorot cī Lopeyyo	Tomathio Abari	4
Nyahũũtaawag	Tomathio Abari	8
'Nyahiinit	Yothebo Lokodo	12
Jinēēnīt cī doholeeco	Katherine Akii	13
Nga'tha	Ali Loliha	15
Hoyyaniinit	Tomathio Abari	19
Nyahabuto	Tomathio Abari	21
Laiinit cī tammwo	Gĩrathia Tiree	23
Hodiaanīt cī eetu thōōtha ĩcĩ tammwo		
	Adereano Lōgale Birimino	24
Thōōth cī būũō	Tomathio Abari	27
Jinēēnīt cī et cī abũ tammu	Tomathio Abari	30
Thōōth cī ngaritu	Tōmathio Abari	33
Loporriang	Attoonnio Lōbaalu	36
Lohouli	Tomathio Abari	38

NYAKOROT CÍ LOPEYYO

Baa kōr umwa aaĩ nyakorot umwaa cĩ iyyatana eet umwaa ĩĩcĩ Ngalamu, eet cĩ haĩ Lopeyyo. Iyyatanaak et umwa cĩ haĩ Lujjino ĩĩcĩ Hooĩ. Baa nyakorot cĩ obbi gērrēēt haaga noho, iyyatanni ōkō many cĩ 'Ramūla hata.

Adtahit 'thēk eeta tūūrēn 'loohoth tīho; aĩ hinna nēēg aku nyakorot 'jaat. Īko nēē hinna aku nyakorot 'loohoth cīnnĩ. Ma ho, hoottia 'thēk arraawa, hoottia hereeyyiaa eet hīĩtta, “Au hatĩ Ngalama iyyoko!” Harūgūmma hinna haal haaga, aitō Ngalama hōllō au buuk. Nē hīĩtta, “Lōggōō ceeg ē'thēcattī occa hatĩ nadaaĩta baag aĩ ĩĩn hēēn-ūwwec vėlēk a'nyūtan ngaaĩ; nē occa hatĩ ūhūdeheet nii?” Nē ikia eet umwaa ĩĩ, “Ma homothiinnu hōlō, au 'thēk hatĩ eeta niccieeg pee, ngaa athaddi lokora ĩcĩ Nakwaakēerĩ hata.” Nē hīĩttīha, “Ayya ēlē! Ma baa tarĩ aĩ eeta hauunna hatĩ 'jaatĩn icci, nē hatĩ au hatīngaan? Ma hatĩ nēē nēēg ngaa huduuktia ĩĩcĩ hatĩ ahūdēēnĩ iyyiawaath, ĩĩcĩ Nyōōlbē hata?” Aĩ eeta ūgēēgĩ, “Au 'thēk eeta pee, allūngannia ĩcĩ Lōhībarĩ, ĩcĩ Cuhudumi hĩ lōmēerrĩ cĩ Tomowwathĩ hata vėlēk. Ahūd nēē hatĩ nadaaĩt iccig ĩccaahōnĩ haaga.”

Ma baa 'thēk ho, hūrūgūmta haal ĩ'thōng hĩ cĩ aĩ eeta hī'thaaninna hooyyia, nē hīthīktootha tūūrēn adtakta, iita dīdī uumuria ĩcĩ Cōrrōkaacĩ. Ulutti eeta noho nē ĩĩtō, “Hōlō! Hūkūmantteek thōōth cĩ nyakoroto jurrung, agayyu iyyoko niig eet iccag mēēlīg. Abathĩ ngaatĩ au ataddanneet haaga noho. Hebenit

tegelwa cīg ōkōmī cīg hīccaahōnī hī ihōōggō. Abūnnaa 'thēk agayyeet nēēg buuk aī, 'Īko gōōng 'thēk attiran eeta cīg aattīg Hooya ngaati.' Rūgūm 'thēk jurrung hī 'goonu cī aku umwaanī buuk. Doholeec cī ngayyēēnī, abūnnaa 'thēk nii buuk ahimiti cērēmī jurrung, 'nyaak nyeribiriib hī 'gii vēlēk. Īnōō hatī cī ōkō īnaatti eet cī aku adtaha tūūrī hata buuk aī, 'Īko aāī būhēēcī dīdī cī gōōng a'nyak eeta cīg Hooī ngaati.' Ma hajaneeku hoti haaga noho. Agayyu niig eet iccag ngaa a'thūūnnī nyakorot baa arūgūm eeta baag baangaani, rugumi cī 'rēēnī cī ōkōmī. Nē nēē naag cieeg ngaati ho, hūrūmteek hī lōkīmēēt haaga, īcca nēē hinna au ararreet eeta haaga.”

Ma 'thēk dīdī uumurria, ōbōktī 'thēk upwaantta cōōbbata manaa umwaanī īcī baa naang lathiihu. Iita athaddi nīngaata. Ma 'thēk ho, iita ī'thōng hōbōktō hī arra. Hūtūngteeha thī naag arra nē hoottia hathadieea hēbēnta tegelwa cīg waaraniittag. Huwwaaranta loota nē adtahit eeta tūūrēna. Ma ho, iita nēēg buuk umamwaaranit arraawa nīnga ī'thōng nē īccaayyio habath lōōcīdtēc.

Ma 'thēk ho, hoottia naag buuk hēbēntaawa tēgēl cī huwwaaranna thōng. Ēdēē nōō nēēg arraawa ī'thōng. Ma ho, ēbēnta tēgēl cīnīng. Hīccaaktoa 'thēk nīngaata noho. Ūrūgūmīt 'thēk eeta īccaaktīk ihōōggō tuduhaac ī'thōng hikia tammu umwaa cī obbi 'rīng. Udhukiaaheet 'thēk tammu haaga noho. Īccaak nēē eeta arra cī Ngalōhōkōōrī gōōng maka lōcōkōrī gērrēēt hata hīī tēlla haaga noho. Hūrūgūmta nīngaata ī'thōng hōdōhōk lōōcī haau hī cī nēē hatī hōllō atīlī tammu. Ikiā 'thēk tuduhaacī hīccīnīt. Ma baa ho, uhuddi eeta hūdūūtītō nīngaata habath dtēc. Nē ūrūgūmīt baa uruta

tarī baa ūdūūtītō. Ĕmmēd nyakorot 'thēk gērrēēt haaga noho nē dohollia buuk apadantōō nīngaata gērrēēt.

Ma baa hoti ho, ebenit eeta olīnya. Ĕbēna eet umwaa olī cīnnī cī Ĕmmēdī gērrēēt haaga noho, nē edecit ngaaī nīngaata hīccīnīt. Ma ho, ēbēna baattī nyakoroto cīnnī nīngaata buuk. Ĕbēnta thī 'thēk eeta vēlēk cīggīng, eeta cīg baag adiim ēbēna olīnya. Ma baa ma uwwaanoothīk olīnya ho, ēbēnta eeta lillia. Ūrūgūmīt thī eeta lillia ī'thōng. Ma ēdēcaak lillia ho, i'thiaantaaī nyahakar. Ūrūgūmīt tarī nyahakar ī'thōng.

Ma baa ho, baa utub lōōcī okoloothīk kōrra, īttīk eeta eet cīg Ngalamu, “Iyyoko hatī ngaa ooyyu niig īina?” Ĕdēcī nēēg aī, “Īcca 'thēk hatī hoboddiotha 'jiaatīn nicci.” Īttīk eeta, “Atagguuth ngaati nē ootiu ngaallooth.” Ūrūgūmīt thī nēē eeta cīg baag ngaa aattīg arraawa, nē cīg ōō oogin olooyiōhī īcīg aga, ī'thaantoothōthīk ōōt uhuddi. Ahūd eeta mērtī kōr tīho gōōng hūtūngeek ijjo arraawa nīngaata haaga noho. Ōkō ammudoothihi nii hēddēm aaī ngaanīngītī daallī ōkōōyyī ēētī riyya. Adaek daallī noho nē ngaa baa ahūd cī abadtēc haaga, gōōng ūtūngeek nīngaata. Ma baa īī tagīth, atuuthia hīnnī thobbiēeta riyyētītōō hēēnī urutēēnī haaga.

Ma nīngaata baa ngaallooth, alaacō eeta aa haī 'Thimōōnē olī. Īn 'Thimōōnē eet tarī cī Ngalamu īica diooni. Īnnīk dīdī eet tīko, “Ha'nyaha hafīnī.” Nē thī ma nīngaata ho, eberia eeta eet cīg i'thooyi nē īttīk, “Ōōt a'nyakta tanga.” Nē ōōt eeta vēlēk athaddi īcī Cōrrōkaacī īica, nē īītō, “Aku 'thēk hatī 'gii aa hala. Eberia thigga eet cī aku acuuhanī.” Ĕdēcī eet umwaa aī, “Nganīīt 'thēk cī hatī hakuu hacuuhanī.” Ma thī ho, ōōt ereeyyo eeta. Ōbōda hinna

eeta niccieeg aag i'thooyi ho haaga, nē iita iītō, “Ngaana! Ēdēnī doholeec cī heleggeenu tanga.” Nē hīitta, “Nē thī neegi cī haggamēēkī eleeti pīrnanīt ngaati ho, ĩcca mīi 'thēk hōōta.” Ēdēcī hinna eeta ũgēēgī aī, “Hereeyyio nōōnī. Īnya nōō hi'thooyi eeta ũgēēgī tarī. Ēlēmaanī gōōng baattī tangōō taang ēlēk nē tarī hatī aau hutuno? Nē hatī hōōyyī pīrnanīt icci: hōō occa hinna hatī hōthōōth haī neegi? Ma dōhōlī iccig baag ha'nyaha ho, hōllō hatī nē ipiirria thōōth cī magiithu haaga? Iyya mīi 'thēk hala 'gii icca haī hatī heelli eleeti. Īnōō cī hatī hōtōdī horom icca jurrung, cī Lohiyama hokoliini hata. Nē hatī hōtōd hutuno?” Ēdēcī eet umwaa aī, “Ac! Gōōng nuun hatī hōō hacīn ĩcī ouu iīca hōlō. Ma 'thēk aī eet caa nēē, ‘Nga hēdēnī’ taang cīnnī, anyīik 'thēk haau, nē oko hatī ngaa hadahī neegi?”

Ma nīngaata, upwaatta eeta cīg baag i'thooyi ho. Iita iītō, “Ētēdēi 'thēk ēētī taang dīdī hōlō.” Ma 'thēk ho, iītō eeta, “Noho?” Aī, “Eeī.” Obodiōōthī thī 'thēk eeta oōt haaga noho, ũggūmanit nē okolli. Horoong thī oho baallī ĩcī gōlla nīca.

Nyakorot cī baa abuli gērrēēt nicca. Hammuhi ībīlīt dtēēllēna cīgannīg cīg nyakorot tīho hoti ho ngaati.

Dtēēllēn cīg aduha: Tomathio Abari Lobei

DTĒĒLLĒN CĪG BAAG NYAHŪŪTAAWAG

Baa a'thūwanni nyahaapanī cī īin gōtōna. Baa jayyo eet umwaa cī haī Lujjino Nyapeto. Kōr nicca, ulutta eeta vēlēk cīg baag oō ōthōōth nyahūūta tīho ho. Iita lōggōō cīg īin gotoonoga vēlēk cīg baag gōōng aattīg īcī Lōhībarī īīca: hī Lōttēēdē hī Pīramōī īcī Hadumaakuci īīca hoti, iita ulutta eeta. Baa 'thēk a'nyak eeta mērtī cī abadtēc tōō. Ma 'thēk hoti ho, othoothito nōō eeta ūkūmatteek nyaaggwaana. “Thōōth cī baa 'thēk aaī cee hutuno?” Ēdēcī thī 'thēk nyahaapanī cī īin gōtōna ho aī, “Doholeec umwa cee cī baa harritoothihi hoti, nē 'yoko haini īcca hanuoothi hēlēgī cīg baag hattiha. Īcca hōllōngaa oō hēlēgī haaga.” Nē thī annek eeta, “Iyyoko hatī aaī hutuno? A'nyahi nēē ngabōlēēt ūgīg tōō cīg īcca hōō hadūmanī thōōth icci?” Ēdēcī 'thēk nēē buuk aī, “Harruenuung mīī 'thēk naa ngagiit cīg obbitig ho, eet cīg 'thēk iiginnu makatīg ho. Baa adaak nganīīt nyakangaana nē īī nganīīt oko dioo hī morrwahit. Īnōō oko cī havuyyuung naa ngagiita, haī hiita hīthīhīt naag vēlēk thōōth icci. Ma oho nuun hatī haau 'gii cī

hattiha naa cī aaī hī cī ōkō 'ceetōō, ngaa mīī 'thēk hatī agayyu niig buuk. Nē thī nēē hatī agayyu niig eet cīg īcca omotoonnu hī ngagiita.”

Baa tīnaatī eet cī haī Nabōngō cī adiim a'thūwan nganīīt gōtōna ho. Īīn Nabōngō gōtōnī Oyakōōlī. Agiili thī hatī maanyī Pīramōī agiilothoothīk nēē gōtōnī eet icca. Horoong hatī ōmōtōō Pīramōī hī Lōmōlī.

Ma nīngaata hītingaayia 'thēk hootia. Baa tarī īīn lōōcī tammu buuk. Hammūdoothīka maanyī doholeeco aaī īragaawa; īrraan 'gwoo. Aaī aatī doholeeco buuk hī 'thēk eet vēlēk cīg halaangutōō; dōhōlēēnī noho. Ītīnga umwaa muguruur cī īīn ngōōnī doholeec tīho ho, ubbuuk hattūūg. Hedecieeha hootia haauttia īttōō muguruur. Haauttia ī'thōng nē hīītta, “Aau tarī hutuno hōlō? Ma abūrreet eeta thōng buuk nē thī hōllō au aduhaakeet thōng inni? Abūnnaa hōthōōth thōōth tīho thōng hīthīhīt nēēg buuk.” Ma 'thēk ho, haauttia hīdīhīdīīc nīngītī hadtuuhanna maajihī doholeecak adunnaanī. Iita aauto loota. Ijinto thī hī eet cī baa īīn jayyio ho, Lujjino. Anneek maanyī doholeeco eet, “Auunnu hatī ōlō īcaannī inni? Adiimmu ōlō īcaannī ne?” Anneek ēētī, “Ēlē hauunna nuun 'thēk ha'nyaka oho nuun thoothiok cīggaang cīg hauunna hacinni nganiita.” “Thoothiok cīg baag hōllō hathīhī naa inni? Ma gōōng ma hōō ōlō īcī eet umwa, hōllō gōōng haī: gītīn, hakuu hatīnī? Īnōō cī hatī haga nēē nē ūkūmaneeek eet niccag buuk.” Anneek ēētī, “Hauunna oho 'thēk nuun hīnīngītī 'gii cī aaī hī nyahūūta; hōllōngaa hauunna haī hatī hī'thaayyi thōng hode haī hatī hijinti 'gōōla umwaanī 'gōōna'thēēta; aitōō. Hauunna 'thēk hīnīngītī 'gii aa

gōōng olu, 'thūwan!" Aī, "Īlaallē." Ūtūva gōtōōnōgī cīg baag ngaa aattiyyaa battaala, hī eet cīg obbitig cīggīng vēlēk. Nē ijin Lōmōlī eet īinnīk, "Auunnu hatī ngaati hutuno?" Anneek thī jayyōōī, "Hauunna 'thēk nuun noho." "Hagayya nēē 'thēk nohotaa. Baa 'thēk hīthīkta thoothiok cīg aattīg hī niccag vēlēk. Īcca hatī īī hēlēggī dioo cīg aduhaannu niiga, hīnīngītī nēē helemiinna naaga. Hēlēmta naag thōōth cunuung ho hī baa aduhaakeet eet cī īīn jayyio ho. Nē ma hatī iyyoko 'gii cī nyakangaanō Oyakōōlī, a'nyahaannu?" Ēdēcī jayyōōī aī, "Aaī hī cī 'thēk aitōō." "Nē thī hatī iitaaui inni ma ngaa hedee'nyia 'gii cī aaī hī nicca? Īcca 'thēk hatī aitōō thōōth cī hōthōōth tōō, obodiooth!" Ma 'thēk ho, ēdēca nyahaapanī cī īīn gōtōna cī haī Pīramōī ho dīdī aī, "Dīdī! Hadiimi hatī naa homotoonna hī thōōth niccaani." Ma ho, ūbbūngītō tarī nyakangaan umwa cīnīng. Omottio tarī nicca hī Lōttēēdē. Nē thī othoothito thōōth cī 'ceethu. Anneek nyahaapanī cī īīn gōtōna ho, "Haga hatī naa thoothiok niccag vēlēk." Nē aī, "Ee, ma oko hatī hēlēggī cīg aattīg hī ēēthēna?" Anneek ēētī, "Haga 'thēk buuk; aattīg ēēthēna hēēn-iyyo. Nē hammuhi ha'nyahi taang hurtēētta cī hatī ōkō 'ceetōō, nyangarīhūtūk, taang cī ngōōnōnī, olī cī midihōōnī nē īī moolīt cī maalōnī." Hēlēggī cīg baag agiila nganīīt nyahaapan cī īīn gōtōna cieegi. Nē thī īī ngabōlēēt ūgīg cīg baag ngaa aattiyyiaa ngadiiha. Ōkō hatī attureek ēētī hīdīic hīdīic. Baa 'thēk au eeta cīg mēēlīg 'rīng gērrēēt nē īītīheet, "Hīllī iiginnu hōmōnnēēna? Uruhīt mīī 'thēk tīīn cīggaang buuk!" Ēdēca umwaa aī, "Hōmōtōō hatī naag hī nganiita gītīn!" "Jaahō! Ijja da hatī mūdaahaa lohotha ōlō."

Nē baa ikia ūlūt Nyapeto hēlēggī tīko vēlēk baa hobodiaawa
īcī nyahūūtaaō īīca vēlēk. Ikia ī'ngīd taang umwa cī baa gōōng
naang. Taang cī cūlahī cī a'nyak hoodī. Anneeka nganīīt, “Ōga
hoodī!” Hōōga 'thēk hoodī nē hūūk hirimitha 'ciēētōō. Iita ulutti
maalana tīko vēlēk cīg baag attikīaa hoti ho. Baa īīn nēēg vēlēk
tōrkōnōn. Iita ī'ngiddi 'looth cīnnī hī ēētha hēēn-īyyo buuk. Ōōt
aauto īcī ōlō cī Lujjino. Nē thī oho baa agayieek maajiha 'goollīok
cīg ōō ēngērī nīīca. Nē baa tarī ikia thōōth umwaa cī baa ēngējī.
Ikia tarī marrī doholeeco ūūk akat taang cī 'cieethu, aī, “Hōkōōyyī
hīnīngītī ītōngōr.” Baa hōllōngaa īīn thōōth niccia cīnaang.

Nē hammuhi ībīlīt dtēēllēna cīgannīg ngaati.

Dtēēllēn cīg aduha: Tomathio Abari

-

'NYAHIINIT

Baa aai nyakangaan umwaa hi ngaa cinni. A'nyak neeg dohohli cinggiling olo. Dohohli cig ngayyig neeg elék. Ma kor umwa, udtuaha nyakangaan nicciee doholeec umwa ci obbi a'nyaki. Ne thi erék ngaati occa ammüdaani. Occa ammüda hutuno deede? Ma ai hijino, okomi, hiningiti aitoo gotonnia ci maaci too ci occa ajini. 'Reen ngeeri athooni buuk.

Ma ngaati, utiva nyakangaan nicciee ngaa cinni, ne iinik, "Lutaahaa da dohohli niccig." Uluta morrwahit dohohli ne aarik loota. Iki thi nyakangaan nicciee utivu doholeec cinni ci iin nyangorori iinik, "Nyangorori caani ho!" Edeca doholeec ai, "Ee! Nganiti cieeni baaba." Iinik, "Ija da." Iki thi doholeec aau loota. Iinik tari, "Iyyoko nii nganiti ammanna deede?" Anneek doholeec, "Hammannii 'thék." Ne iinik nyakangaan doholeec cinni ho, "Ma ammanna nii nganiti didi: duhaahaa da nee ci acini nii ci abathi hi ngoonogu ngaati?" Ne iko nyangorori cieeni, oroota ngooni hodookothi ngaati a'nyahiini. Ne iinik manyi, "Ma hacini naana, a'nyaki Namaathé." Ne iinik manyia, "Aduuha 'thék a'nyaki didi?" Edeci ai, "Eei!"

Acini huduha doholeec ci iin nyangorori ho, hiningiti anyaman doholeec ci a'nyaki ho manyi. Aitoo hollö adim aduha 'nyahiinit cinni. Inoo ci aku aduhaani nyangorori cieeni. Aar eet cie nyangorori icci hi gotonni doholeeco, hiningiti 'reen ngeeri athooni.

Nīngīṭī mīī ī'thōōī eet cieē nyeemut cī ōkēēkī ngeerī athōōnī. Ma ōdōlan nyeemut ho, nīngīṭī akuuni ngeerī athoonia ajini doholeec. Baa ma ajin nēē doholeec ho, uduhaak doholeec maac cīnnī. Ūūk ngeerī athoonia aggam eet nicci nga'thaawa. Angathanōō ēētī ittiha tīin 'tur, lōcūhūla cīnnī hī ēētha ōmmōtō. Ucuuhanī thī lōcūhūla, edecia.

Dtēēllēn cīg aduha: Yo'thebo Lokodo

JINĒĒNĪT CĪ DOHOLEEC CĪ A'NYAKI

Gōōng ngagīīt loocca īcīnaang hatī arrit doholeeca, nē īcīn ngaannia aā hī cī hinnia a'nyaki, attiran nēē doholeec ngerrenita 'rīng ngaa baalin nē īīnnīk, “Ma aā hī cī hinnia a'nyaki nii ho.” Ogolloothīk nēē 'thēk ngaannia haaga, aitōō hōllōngaa adiim nēē huduha dīdī. Hīnīngīṭī aā ēētī umwaa cī hatī aku ajin nēē īnōōnnō, ngeerī athōōnī.

Ma thĩ hatĩ ma acĩn nēē doholeec a'nyaki dīdī, ūtūva thĩ ngeerĩ athōōnĩ hikia hijin doholeec. Ajin anneck, “A'nyaki nii arritoothikii nganĩ?” Nē thĩ hatĩ uduha doholeec nicciee eet cĩ arritoothĩk ĩnōōnnō ho. Ma aga nēē ho, ūūk thĩ 'thēk noho. ĩnōōnnō thĩ cĩ hatĩ ōkō agurut nga'tha nicci. Ūūk ūlūta thĩ nēē maajihī doholeecag hĩ gōtōōnōgī ūgīg nē ōōt ĩ'thōng ōlō cĩ eet nicci arrit ho.

Ma ammūdoothĩk aaĩ ōlō, ūūk thĩ aggam okoleek 'loorong. Ijin thĩ ĩnnīk, “Aaĩ thōōth umwaa hoti, aga occa?” Ma aĩ ĩcca hēpēhani, uukito thĩ eeta ĩnōōnnō thōng. Ma aduha aĩ, “Haga,” a'ngathanōō 'thēk hatīnī, ittiha tīn 'tur, lōhūcūla hĩ ēētha ōmmōtō.

Ma thĩ nīngaata, ma ittiha nēē tīn iccig nga'thaawag ho vėlēk, ma thĩ nēē hatĩ uruta, alahanoothĩk nēēnī. Nē thĩ nēē hatĩ ikia uduha nēē uruta, hatĩ ma adiiim nēē a'ngīdoothĩk doholeec nicci thōng (hittik hīĩ ngaa cīnnī). Ma hōllōngaa adiiimi, ēngēlan thĩ nēē hatī nēēnī. Nē doholeec buuk ēngēlana, ūūk tarī idiima et umwa cĩ ĩcca arūmī.

Edecia dtēēllēna ceegi.

Dtēēllēn cīg aduha: Katherine Akii

NGA'THA

Baa kōr umwa ha'nyahi naa authet cī hanūi nga'tha cī doholeeco, hīnīngītī aattīg dohollia cīg ma ōō arraawa, hōllōngaa ēbēyaneek 'gōōl cī aī nēē, “Īnya hapadan eet cī hatī aku a'nyak nga'tha cī aūlanī.” Nē ma ngaati, ōōt īcīntō hoti haaga noho. Gōōng umwaanī, ūūk araban eet 'ramma ōlō īcīnīīng. Ma nīngaata, ikia gōōng ōhōkōl nga'thaaī hoti haaga noho. Īnōō gōōng acini nii au ōmōtōōnī eeta thoothiok nē oorio. Aī, “Eelit maam!” Gōōng aī, “Hōllō hōōkōrra hī gītīn 'līka.” Nē haī nēē, “Nakang, ōtō nga'thaaī tarī hutuno, bīit 'nyaha eet niccig ōlō nīcī hīitō 'ramma ho? Gōōng aaī authētī umwaa cī aī ngaaī nēē, ‘Nii doholeec cī ngayyēēnī, cīīn authet cī eet cīg au omotoonniina. Gōōng haduha thōōth cī abūnnaa cī 'lēhēdī, cī acaran thōōth cī occa aku īcī ōlō cunuung.’ ”

Nē baa hōkō naa nga'thaawa; hōkō haggami nyahaapan umwa cī īīn ngeertī Abeikōnō, cī haī Ipōrō. Haggami golli Nakangī tīnaatī Juttiina, cī īīn tīnaatī habuuo. Nē ma ngaati ma hōkō hajini

doholeec henneehi, “Umwa nooyya cieeni?” anneeka, “Baa aaĩ gõtõnĩ Ipõrõ.” Ũũk tarĩ ěrĕha Ipõrõ baa arritoothĩk dĕĕdĕ, ũũk tarĩ ĩcĩn umwa nĕ ĩĩ, “Icci 'thĕk tõõ.”

Nĕ hacini hoti ĩ'thõng, nĕ hokoleeha loorong Ipõrõ hĩnĩngĩtĩ cĩ obbi nĕĕnĩ, nĕ hatabaanga. Nĕ hĩnnĩha, “Ĭcca aanyihĩ doholec hũũlan hatĩ ma aga dĩdĩ aini nĕĕ, ‘Baa homotiooa hĩ doholec.’ ” Nĕ hatabaanga cĩ ngayyi buuk. Nĕ hĩnnĩha nĕĕ, “‘Muuk nõõ thõng nĕ uduhaaha thõõth cĩ ĩn dĩdĩ.’ ” Ma nĩngaata, hĩcĩna uhuceek maac nicci ngaa cĩnnĕĕnĩ. Ĭĩ nĕĕ, “Ĕlĕ! Hammuhi baa ammĩnan 'thĕk 'thĩnĩt õlõ nicci, ĩcca baa hattihĩ thõng. Nĕ iyyoko ma arahan doholec ũtũgĩ inyaangu ho, aitõõ thõõth umwaa cĩ abathĩ tõõ. Ha'nyahi naa olĩ cĩ tulki.” Nĕ hĩnnĩha nĕĕ, “Gõõng aitõõ hõllõngaa uwwattaa taang cĩ maacĕĕnĩ. Ruuk taang cĩ ngayyi 'thĕk nõõ nĩcĩ noho. Gõõng ha'nyaka 'gii umwa cĩ maalogiinni cĩ haĩ 'thuggum (cĩ ĩn uruto). Ma da hatĩ hirikteek tĩna niccieeg hĩĩ cĩg maacĩg vĕlĕk? Daaĩ da nõõ cĩ ngayyi!” Nĕ ittiha moolĩt cĩ thõllĩ cĩ õõrĩ huul. Nĩngĩtĩ õkõõĩ taang niccia nyahaapan cĩ haĩ Agĩra cĩ ĩn ngeertĩ Lõbaacĩhõnõ.

Nĕ hũnũa maac nicci ũũk anyamanaa lõhũcũlaawa. Hutugura hũũk hecebeeha hĕĕta uruta nga umwaanĩ. Aku hinnia tammu cĩ abadtĕc tiggooma hĩ iyyoko nĩngĩtĩ niccieeni. Nĕ hĩnnĩha nĕĕ, “Ĕlĕ! Ővõ nganiit authĕtĩ tarĩ hutuno? Hõllõ õvõõyyeet ngaa hikia tammu inni?” Ma ho, ikia ngaa umwaanĩ, ngaa cĩ haĩ Nganabeikõnõ. Aku ngaa nicciee noho nĕ ĩĩ, “Wui! Ma aaĩ hĩ cĩ ngeertĩ Mĩngamõĩ cie ho, ecebeehi occa 'goonu hĕĕt inni?” Nĕ hĕdĕca hĩnnĩha nĕĕ, “Hecebi hĩnĩngĩtĩ taang. Iyyoko nii ĩĩ ngaa cĩ

ngayyi nohotaa hataa: thōōth ho, hōllō hīnīngītī ōkōmī 'gii cī haī eet.” Nē īīnnīhaa, “Inni? Ma gōōng arriti nii buuk.” Henneehi, “Harriti haga thōng, haini nēē, ‘Doholeec cī ngayyi ma mūrra, abūnnaa heethinya aaī hī iyyoko ho, īcca nōō hadiimma taang umwa buuk haau loota hērēēa thōōth cī heethinya niccig.’” Ma nīngaata hoti ho, īīnnīhaa morrwahit niccīe, “Iyyoko occa inni? Tūngeek daho nōō. Hakuu hatī haanyii naa baabbu.” Henneehi, “Morrwahit! Ohodeehi thōōth inni? Ngaa hittiha lōhūcūla buuk, inni gōōng tarī thōōth noho ho!”

Ma nīngaata, ītīnga maac niccīe ēttēēd loorong noho dtuc nē iwir thōng. Hukuliooa noho jīhī-jīhī. Ma nga umwaanī, hopokolleeca, haggama. Aggam lōōrōngī cī baa agurut attia awiri hoti noho dūhūkūl, iki looc. Haggama nīngaata hilibeeha athīn 'ramma. Nīngītī awiraanī noho. Hikia hutugura ūūk apalana tīn 'ramma: olī cī tulki hī moolīt cī maanī tarī. Nē ikia ūūk ataala lōhūcūla ōlō īcī Lōkwangatōdō, hikia hucuuhana.

Nē ma nīngaata baa uruta, ikia ittiroothīk doholeec bacabac. Nē hīīnnīha, “Ēlē, ōbōdēēkī doholeec tarī adiimi attihi thōng? Hode aaī hutuno?” Anneeka, “Ēlē, ngaa 'thēk emeddeeka thōōth cī ōlō nicci; hammuhi īcca 'thēk hatī hattihi thōng.” Nē hīīnnīha nēē, “Edecia, ijja daho halaangatōō hothoothio loota!” Aī tarī hatī cī ngayyi, “Aitō ēētī niccīe hōllō attika nganīta.” Nē hīīnnīha, “Nganī thī baa cī arritoothikii nganiit ho, ma baa hōllō attiki nganiita.” Anneeka aī, “Oortoothōhīkaa ēētī niccīe nganīt thōng. Aitōō dēēdē ngaa ha'nyak naa authet 'thēk dēēdē cī ōōrī 'thīnīt hī eet icci. Baa hiinani gōtōnī aa hidici.” “Woī! Nakang, aauto tarī

nganiit hēbērī arabattī noho inni? Ōtōōcō hēbērī hutuno?” Nīngītī nīngaata hapacanaanī doholeec. Nē hīnnīha nyahaapan nicci, “Ēlē bītō! Ma ngaa ha'nyahaakaa thōōth umwa cī iīn pīrranīt haaga tarī!” Nē hapacanaa doholeec. Aku tarī hatī gotonia cī hidici hikia hiiyon bacabac.

Īnōō iyyoko cī ngaa ōyōyyōrī thōōth cī doholeec nicci nē ngaa akidannaa nganīt ūdūt. Nē hīnnīha nyahaapan umwa cī haī Lokure, “Hammuhi hanū hatī naa thōōth icci hīdīc hīdīc. Anyīk daho nōō hībīl ngaati. Hakuu hatī hanū naa luhutheet thōōth cī doholeec nicci. Nē iyyoko ma hūnū buuk, hadtuuha naa maac icci aaī hī cī hatī anyamannaanī. Anyīk daho maac icci hūkūmaneeke nganīt thōōth cī doholeec nicci. Anyīk daho hēdēcaak tīn cīg aī iīn 'tur ho ēlē; hiita hūllūnganta vēlēk.”

Nē ittiha maac cieē tīn niccig dīdī hūttūbaneek. Nē hīnnīha naa doholeec, “Ngēllan niina.” Nē hīnnīha cī maacī, “Bīt nīi buuk ōlō īcunni ēlē.” Nē hatala naa nīngaata hīna nēē, “Angathan ngeertī Abeikōnō doholeec.” Edeccia.

Dtēēllēn cīg aduha: Ali Loliha

HOOYYIANIINIT

Nē thī 'gii cī annek eeta hoyyianiinit hoti ho, hammuhi iin 'gii cī occa haga naag vēlēk. Iin hoyyianiiniti 'gii cī aku hī gōōng haī naag adticaneek ēētī eet dtiic umwa hatī haanyīhoothīk 'gii umwaanī. 'Gii cī aanyīhoothīk iñōōnnō hoti ho, iin eliinit cī dtiic cī adtican nēē ho.

Nē dīdī, aku hoyyianiiniti hī gōōng haī naag iin lōōcī magīth. Ma adak eet umwa magīthī nē aga nēē aī ngaa a'nyak eeta ūgēēgī haala, ummuk thī nēē iī, “Hammuhi iicca hōllō hadaahi magīth hoti haaga. Iicca nuun hōkō hūūk hitiggawaa gītīnī manaa iċīnnī.” Ma thī ho, iītinga ngaallooth cīnnī dīdī ūūk manaa iċī 'gōōnōnī. Ūūnnīk 'thēk mana cīnnī buuk aī, “Iīnya 'thēk hūūk huddwaanothoothīk naa gītīn hatī hīcīneeha haal cīg abadtēc hikia hēēlī dōhōlī.”

Ma nīngaata, iītinga nēē dīdī ūūk uddwaanō ngerrenita ngaa aayyaa caa iċī olu. Ma uddwaanō i'thōng iī maka lolibo, aku 'thēk hatī atiny caa buuk hoti noho til nē iī, “Gītīn! Adīmanaa occa 'goonu hutuno? Hadaki occa iyyoko hatī naa nganiit neegi?” Ēdēcī

'thĕk hatĭ niccĕe buuk anneek, “Gĭtĭn! Daahĭth 'thĕk cĭ ěĕhanna
nganĭt hikia ngaati ho. Hakuu 'thĕk naa buuk haĭ gōōng hikia
haradtaac locokor cunni ho.” “Nĕ occa hatĭ hadaki ne doholeec cĕe
gĭtĭnĭ ho?” “Adaka iyyoko hatĭ ne? Īn mĭ 'thĕk cĕe authet cĭ
magiithu haaga.” Ma mĭ nĭngaata, uddwaantō hĭ 'gōōnĭ hutub. Ma
ūtĭbanoothĭk kōrra cĭ dwaannō, ũūk nuun hatĭ aanyĭk 'gōōnĭ haal
cĭg abadtĕc ĭcĭ olu. Uduhaak ĭnnĭk, “Gĭtĭn! Aitōō 'thĕk 'gii cĭ occa
hacineekii tōō. Bĭt mĭ hatĭ bōda lohotha hiita huddwaantō noho.”
Ookorit thĭ hatĭ kōr niccia ĭ'thōng ōlō; ũūk aanyĭk haal cĭg abadtĕc
cĭg ōkō aduk kōr niccia.

Ma hĭ lohotha, iita uddwaantō tarĭ. Horoong ma maka dtiici,
uddwaantō thĭ hatĭ nĕĕg hōdĕĭ ĭ'thōng hŭttŭbatteek wathittiok cĭg
adiim nĕĕgĭ. Ma thĭ hatĭ ma ědĕcaak wathittiok tĭko, ũūk thĭ hatĭ
baattĭ manu aanyĭk 'gōōnĭ haal horoong cĭg ũūpan lohod hōdĕĭ.
Lohod hōdĕĭ, ěllĕnnōō nĕĕ hĭ thobbĕēt 'ramma.

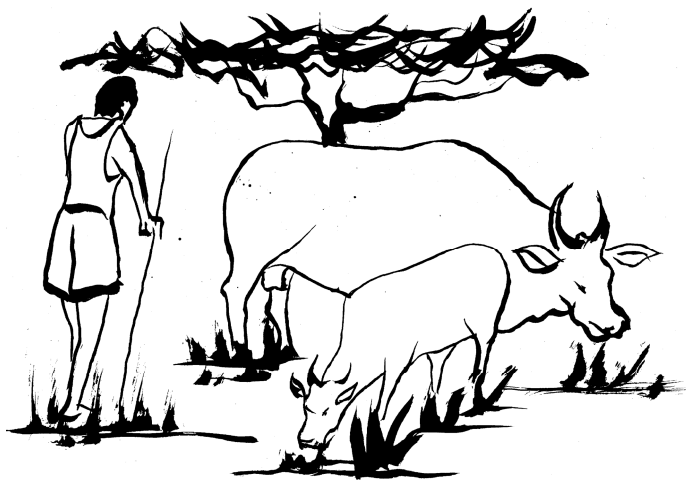
Īn hoyyaniiniti 'gii cĭ ōkōmĭ gĕrrĕēt. Aanyi nganiit bĭt hĭ
eet umwa cĭ hōllōngaa ĭn ittiooniohit cunni dĕĕdĕ buuk. Ōkō 'thĕk
ammudoothihi eet umwa cĭ 'rĭng pir. Eet cĭ itieelli ngaatĭ occa
othoothonnu buuk.

Authet cĭ hoyyaniitto cieeni.

Īlaallĕ gĕrrĕēt.

Dtĕĕllĕn cĭg aduha: Tomathio Abari

NYAHABUTO

Hõkõ iyyoko haduhaakuung naa dtëëllën ùgìg cìg baag eet umwa cì akannì tīina cìgīnnìg hīī dtīng. Ma baa ho, ùūk nēē laiitta. Ùūk īdīman 'gii gōōng annek Dīdīnga “Nyahabuto”. Ithiktu gōōng 'gii cì annek Dīdīnga nyahabuto ho? Hõkõ iyyoko naa haduhaakuung thōōth cì 'gii tīho.

Uruta īcī akatti mīrōha tīin cìg eet tīho ho, ipiirria īnōōnnō dohollia cìgīnnìg gērrēēt. Ikia magīthī cì obbi gērrēēt haaga noho halaangatōō īcīnnī. Iitiō 'gii cì ngaa adak dohollia tōō. Baa gōōng ma aattīg tīina, ēdēēmak eeta dōhōlī biyyi. Ma aattīg tīina cìg orooyyi buuk, ngaa aga eeta ngaatī ēdēcanaakī dōhōlī. Nē 'thēk ummuk ēētī ī'thōng īī, “Hadīmani occa naa hutuno hōlō?” Ma baa ho, ummuha ēētī thōōth cì nyahabutoowo. Nīngītī mīī ōkōōī ēētī nyahabuto hī 'gōōnī umwa. Ùūk īinnīk, “Ēlē! Adaka iyyoko neegi?”

Hakuu mĩ nyahabuto. Akatti tĩna ĩ dńng; ipiirria iyyoko dohollia magĩtha haaga noho. Cĩneehaa mĩ 'thěk 'gii umwa hũũk hitirõhĩ dõhõlĩ.” Anneek 'goonia, “Iyyoko hatĩ ma akuu hoti ho, nẽ iyyoko hatĩ hadaki 'thěk ne?”

Ma 'thěk nĩngaata, aanyĩk ẽẽtĩ taang umwa hõdẽẽthõng noho cĩ ahurti. Ĩnnĩk, “Eri mĩ morrwahit umwa cieie holli ngaati ho. Bĩt dẽcaneek dõhõlĩ ĩcĩ olu.” Ma mĩ ho, ũũhĩ 'thěk morrwahit nicci tiinu ho ĩ'thõng õlõ; õõt ũrũgĩt dohollia nĩngaata. Baa arũmẽẽkĩ ẽẽtĩ morrwahit nicci tiinu ho hĩ maa'theenit umwa buuk noho hatĩ hõõt hũrũmtĩ.

Hõllõngaa ĩn nyahabuto 'gii cĩ adticanni tĩnĩ diooni. Ma anginoothi nganiit 'gii umwaa cunni buuk, hode ĩgõrthĩ thõng, ngaa 'thěk õkõ hĩ 'goonu. Õkõ enneehi, “Ēlẽ! Anyaa 'gii umwa. Hakuu mĩ nyahabuto hĩ nganiita.”

Ma ĩgõrthĩ nganiit ceremwaana, õkõ 'thěk hĩ 'goonu nyahabuto. Õkõ enneehi, “Ēbẽlantaa igoriaaha ibiaali 'gõõla ĩcĩ baa hõkõõyyĩ hẽẽrõna hĩna 'thĩ. Ma horoong ammũda tharathara umwa, anyaa 'thěk hẽẽlĩ ẽlẽ. Hõtõõa 'thěk hũtũrũr hoti haaga noho; iitiõõ 'gii cĩ ngaa ha'nyahi tõõ.”

Hammuhi thõõth caannĩ cĩ 'gii cĩ anneek eeta nyahabuto ho cieeni. Ĩlaallẽ gẽrrẽt.

Dtẽẽllẽn cĩg aduha: Tomathio Abari

LAINIT CĪ TAMMWO

Ma akadan tammu looc Dīdīngaawa, ittiaman eeta ī'thōng nē
īītō, “Ōkō occa tammu hīī noho inni? Abū mōnō buuyiaha thōng!”
Ma ittiaman aitōō buuyiaha tōō, ulutti thī nēēg hīī lothipit cī maka.
Ma thī ho, ī'thōōcō eet ūgīg hoottik maam liiliōhī cūūmō-cūūmō.
Horoong ooīk eeta maam Lohidaa hī Taala hode Hanangoroha. Nē
eeta cieeg i'thooyyi ho, ōōkōr nēēg hōdōōkōthī īīn 'ramma 'ramma;
hōllō ōkō ēētī odoyyii. Ma hatī ma ōōt a'nyakta maam liiliōhī
cūūmō-cūūmō vēlēk, iita thī ūrūmtoothīk maama cieeg hōdēī.

Ma ūrūmīt eeta maam iccig vēlēk, īttanytī thī looc nē
i'thiaantaaī laiinit. Alayyi 'thēk nēēg aī hatī haanyīk Hētkujjen
īhōōggō tammu.

Kōr cī alaiini nēēg ho, ahimit nēēg vēlēk hēēt aa haī lōjjūūrī
nē uwwalanit ūgēēgī bōllōōk. Ma thī 'thēk ho, ēbēnta tēgēl cī aī,
“Ya-ya-mūtta atīlī hatībaal ee! Lohidoo maam ee! Ya-ya-mūtta
atīlī hatībaal ee!” Ebenni 'thēk eeta hoti ī'thōng hūttūbatteek.

Gōōng kōr umwa ma ebenni eeta hī 'yoko ho, ītīl 'thēk
tammu noho. Atalit thī 'thēk eeta nē ī'thaantī.

Īnōōnnō cieeg noho. Edeccia.

Dtēēllēn cīg aduha: Gīrathia Tīree

HODDIAANĪT CĪ EETU THŌŌTHA ĪCĪ TAMMWO

Baa kōr umwa abīlī tammu nyīlōk hōdēī. Nē thī Dīdīngaawa īīca, ma abīlī tammu nyīlōk hōdēēthōng, ngaaī 'thēk aag obbitig hī eet aag obbitig olu nīnga, alīlī gērrēēt ngaatī abīlī tammu. Nē kōr tīho, ummuhit nēēg hoti ī'thōng nē īītō baa aaī eet umwaa cī haī Lōmīnnīnga. Aī baa ōkō nēē laattōō īīca baal. Nē udtuukta occa nuun ngaaī ūgēēgī hoti. Nē thī ngaaī ma acinni nganiit baal, hatī ōvō nii nga umwaanī, ōrōōtannii nē ijintiina. Nē īītīk Lōmīnnīnga nēē, “Lōmīnnīnga! Lōmīnnīnga! Ōkō nii hōdōōkōthī baal īīca adiimi ne? Haruka naag caawa aī aaī eet cī huturi cī aduhun hidioo, īnōōnnō iyyoko cī attik tammu.”

Nē dīdī aggamit ngaaī Lōmīnnīnga ijinita. “Lōmīnnīnga! Aī abīlī nii tammu. Aī nganiit cī aggammeet ngagīīt tammwa iyyoko ma abīlī tammu cīnaang ngaatī hoti ho.” Nē ngaatī īī Lōmīnnīnga,

“Aitōō, hammiri naana hōlō.” Ōōa nōōnī, Cuhuduma 'ga'thiēētī nga īaani, ngaa illōōrīth Lōmīnnīnga. Nē īttīk ngaaī, “Lōmīnnīnga! Thōōth jurrung! Bīit 'tihaaheet tammu!” Baa ngaa huukito ngaaī, abūrri Lōmīnnīnga. Nē tarī ngaa abūrī 'thaar cīg haī Lōmīnnīnga buuk. Aī hinna, “Haīnna nganīit Paulo.” Ma ho, ootti eeta īcī holooc īcī mana cī Lokorihōnō, leeita. Ōōt uukito 'thēk ngaaī noho īthōng hēlēm. Anneek, “Lōmīnnīnga!” Ēdēca aī, “Ee!” “Aarihi tammu ngaana?” Aī, “Aaī 'thēk, hōkō hatī hattihaakuunga.”

Ma ho, ūllūcī Lōmīnnīnga udahun Ngaloburēētī ngaatī ahūdēēnī tīina. Īttīk eeta, “Tiha tammu.” Gaa thī 'thēk nii 'gii cī attīnganeekeet eeta hatī ī lūdūc nganiit 'gōōl cunnēēnī, nē īcca 'thēk aduha ōlōng. Udahun Lōmīnnīnga dīdī maamītōō īaag gōōng haī naag cīg uuthik occa hadūddēēkī dēērēn maam. Udahun īttōō. Ma aduhun nīngaata hoti ho, īttīk ngaaī, “Tiha!” Gaa thī 'thēk nii tammani hoti, ammūda hinna ēētī mēthēhēēk. Gaa thī nii mēthēhēēk hidioo cīnnī caanī. Attiha hinna ōdōnga battaala. Anneek ngaaī, “Cī 'rīīng niccaani. 'Tiha! 'Tiha!” Aī, “Eeī.” “Umwa nēē niccaani cī hidioo cī hatī agurraakeet maam.” Udhuheek nicca battaala. Udahun īttōō tarī nē ūvūca deerī umwa cī baa aathīk tīina īttōō cī ngaa umwa cī baa alibi nē ōcōhī thōng. Īttīk eeta, “Aarihi baa aruddeehi nīngaatani?” Aī, “Aitōō.” “Tiha!”

Ma ho, iita hī Naccuho uukito Lōmīnnīnga 'thēk hatawaal nīngaata. Udahuntaaī eeta Lōmīnnīnga nīngaata, īpīira 'thēk ēētī, ēlēm 'thēk 'gii vēlēk haaga, hīnīngītī īin 'gii cee 'gii cī ommogeek eeta. Ītīnga 'thēk Lōmīnnīnga nīngaata nē ootti eeta. Ma 'thēk leeita

lokora nīnga, uukito 'thēk ngaaĩ Lōmīnnīnga hadaak. Ma adtuuha ngaaĩ adaahĩ Lōmīnnīnga ho, ĩ'thaattĩ.

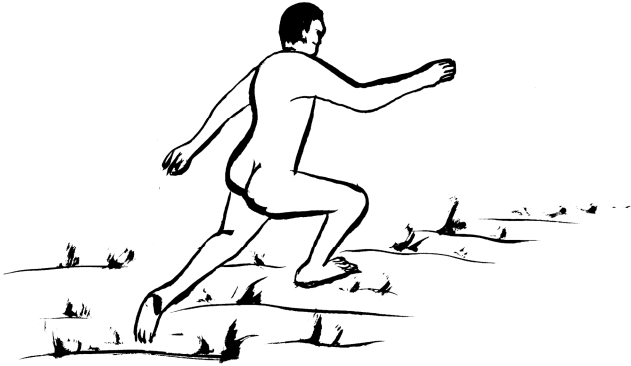
Nē baa iita boliithi ũnnēēcō thōōth cĩ Lōmīnnīnga. Ũnnēēcō ĩ'thōng nē aggamtĩ ngaaĩ. Hĩ 'thēk ngaa cĩ Ariyo, hĩ Ulukori nē hĩ ngaa cĩ Aporu Kenoo. Nē 'thēk aggamtĩ ngaaĩ cīg mēēlīg 'rīng gērrēēt, nē ittioontĩ ĩ'thōng Hapwata. Nē ōōt a'nyahit ũgēēgĩ Hapwataawa nyīlōhĩ tōrkōnōn, ũgēēgĩ hĩ Ulukori a'nyak irkit thōōtha ĩcĩ Lōmīnnīnga.

Nē Lōmīnnīnga buuk, uuki nēē thōōtha ĩcĩ hōllō ēbēyanĩ; ahadaak eeta thōng.

Edeccia dtēēllēna cīgannīg ngaati. Nē ĩlaallē lōggōō cieegi.

Dtēēllēn cīg aduha: Adereano Lōgale Birimino

THŌŌTH CĪ BŪŪŌ

Nē 'gii cī anneek eeta būū hoti ho, aitōō hōllōngaa ĩn 'gii cī ēlēmī ēētī aī, “Gōōng habūūī.” ĩn 'giimwa cī agunythi komiitta gērrēēt haaga noho. Tananga gameek eet abūūī cīllatōō hode ngaana, aitō 'thēk ēētī hōllō ēlēmī. ĩn 'gii cī ōkōmī gērrēēt. Tananga hootti eet lokihooa ĩcī obbi gērrēēt hī habu; aitōō 'thēk ēētī hōllō ēlēmī noho. Ma aī hootti eet cī abūūī lokihooa, ajinni hinna eeta aī, “Aga nii hutuno aī abūūī ēētī cie? ĩn 'gii cī haī būū ho 'gii cī aaī hutuno?”

Nē thī nēē 'thēk dīdī 'gōōla umwaanī, gōōng dīdī haga ĩcca 'thēk aaī thōōth tīho. Hīnīngītī ma ōmmōōrī ēētī, horoong alubaaki mōōrīthī umwaa cī aaī hī vallaanī cī oou, hode aggammi 'gii umwaa bahuc nīnga, ngaa 'thēk ōkōōī hī ngarī. Ōkō thī haī anneeki ngarī, “Acinni baa eet umwaa 'buth.” Nē thī iyyoko hiita hagaacō naag vėlēk 'gōōla nīica hīītō, “Īko aaī būū dīdī.”

Nē tarī 'gōōla umwaanī, gōōng aattīg ēgērō cīg aī eeta abū tammu. Ēgērō thī cīg tarī erekeet gērrēēt niccag. Iyyoko tammu 'gii cī attiha Nyekuc ho: occa gōōng aga ēētī ngaatī abūūī hutuno? Nē thī 'gōōla umwaanī, hīnīngītī ēhēnyta Nyekuci tammu nē ētēhēnya eet cī abūūī, ĩcca 'thēk hīītō horoong abū ēētī tammu dīdī. Abū ēētī tammu aanyīk hiitiō hōllōngaa atīlī. Gōōng kōr umwa aanyīk tammu hītīl hīī maka hikia hadak mana. Nē thī 'gōōla umwaanī ereheeta; hīnīngītī eet cī anneek eeta buuyiahit ho, ĩn tarī nēē buuk eet cī aduhi. Hode thī tarī eet cī abūūī haanyīk 'gēēn cīnnī hadak kōrra hode tammu ho inni? Hammuhi naa ĩn 'gii cī haī būū ho 'gii umwa cī alūllūūman eet aaī hī 'thīttaanī haaga.

Nē baa aaī eet umwaa cī aggam eeta ĩīca. Anneek eeta, “Abū nii tammu!” Nē baa ēlēmī dīdī aī, “Hōlō baa 'thēk habū dīdī.” Īttīk thī eeta, “Ayya ēlē! Ma tarī ma ĩn nganiit: 'tīhaaheet thī tammu.” Ēdēcī 'thēk nēē buuk aī, “Īcca 'thēk hattīhaakuunga.” Ma tarī ho, atawan ēētī niccīe looc haaga; iitiō hōllōngaa adiim attiha 'gii tīho dīdī.

Nē gōōng aaī 'gii umwaa cī anneek eeta loribo. Īn loribo nyakūrūt cī arūgūm eeta aī hatī hikia tammu. Īcca hinnia 'gii nicca dioo cī hadtuuha naa ĩcca a'nyaha tammu hīdīc. 'Gōōla umwaanī, ĩn loribo authet cī ammuhuneek eeta ngaanīngītī baarkit aī: ma 'thēk ĩn lōōcī kōr, occa 'thēk harūgūm loribo nē hōōt hidtiilia maam līlā ĩcī 'rēēnī. Nē thī hatī hiita hīdīmanit nyattal cī loriboowo ho.

Nē hōdōōkōthī ōhōda eeta eet hīnīngītī thoothiok cīg aī, “Abū gītīnī tammu, abū gītīnī tīn cīgannīg, abū gītīnī doholeec

caannĩ,” hĩ thoothiok cĩg mēēlĩg gērrēēt haaga noho cĩg a'nyahaakeet thōōth cĩ annek eeta būū hoti ho. Nē thĩ hatĩ ma haattĩg hoti, aĩ 'thēk, “Gītĩn!” Aĩ, “Eet umwa nuun, haggameehi adĩmanaa hoti. Īko iyyoko ma ōmmōōrĩ tĩina cĩgannĩg ho ĩko abũ ēēfĩ. Ma hōkō caawanĩ, aduhaaka 'thēk ngarĩ cĩ aruk caawa ho anneeka, ‘Tĩnga ōlō nĩica; 'bōōr ēēth cĩ hollĩ!’ hĩ thoothiok 'thēk cĩg mēēlĩg 'rĩng hoti haaga noho.” Nē 'thēk hĩtō, “Iyyoko 'thēk dĩdĩ loota nĩnga: occa aattĩg thoothioha cĩg aattĩg noho? Nē hōllō ĩcca hēpēhan haaga.”

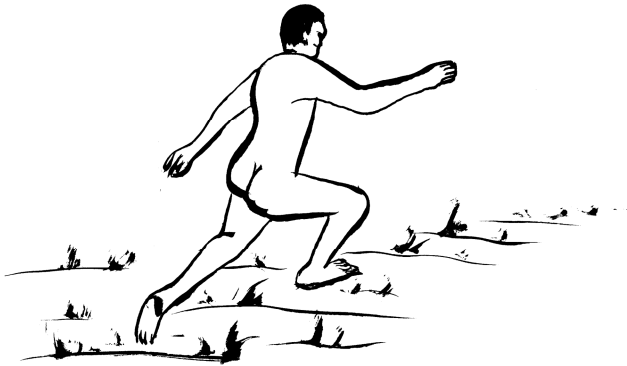
Nē baa 'thēk ēhēnytaanet ngagĩt Nyekuci loota nĩnga hĩ thoothiok vēlēk cĩg aattĩgĩ. Ēhēnyta eet cĩg hōllōngaa abūnnaa hĩ cĩ abūnnaa buuk. Eet cĩ ēdtēban dtēēllēn gērrēēt, ēhēnyta 'thēk nēē buuk 'gōōla hōdēēthōng ĩcĩ 'thēk ēhēnytaanĩ eeta vēlēk ho.

Nē kōr icci haattiyi naag loota nĩnga hoti ho, erekeet 'thēk 'gii cĩ annek eeta būū ho. Ngaa hudtuukta eet umwa cĩ anneekeet, “Īn būū 'gii cĩ aaĩ hoti!” Nē tarĩ ngaa hudtuukta thōōth cĩ būūō 'buuha umwaanĩ ĩcĩ eheeddi buuk. Hĩnĩngĩtĩ occa aduhaakeet aĩ, “Aaĩ būū hoti!” Hĩ noho hōllō 'thēk haga thōōth cĩ būūō buuk. Hōllō 'thēk haga hode hatĩ adtuunnik thōōth cieē būūō ho hatĩngaan.

Hammuhi edeccia dtēēllēna cĩgannĩg ho ngaati.

Dtēēllēn cĩg aduha: Tomathio Abari

JINĒÉNĪT CĪ EET CĪ ABŪ TAMMU

Dtēēllēn ūgīg cieeg cīg 'gii aa gōōng anneek Dīdīnga būū.
'Gii cī adiiim anyamanneet thōōth cīnnēēnī. Adiiim da hammūda aā
gōōng 'gii cī anneek eeta būū ho hutuno?

Nē dīdī, baa aā eet umwaa baarkit. Eet cī anneek eeta
Athutingīmōī. Baa gōōng aā nēē īcī looc cī ōkō īcī Bētaladō īīca
hoti. Nē ma baa ho, īī lōōcī kōr gērrēēt haaga noho. Nē adak kōrra
mana cī baa akatī eeta buuk gērrēēt; iitiō 'thēk 'gii cī occa adak eeta
tōō.

Nē ōōt eeta hī ngarī, īttīmanit bōllōōk hoti, aduhaak hinna
aī, “Ōōt aggamit eet icci! Eet cī akanna caawa ho ceeni. Et cī īīn
Ciilinit; īnōōnnō 'thēk cī abū tammu.”

Ma mīī ngaati ho, ulutti eeta. Ulutti 'thēk ngaaīnī noho nē
ōōt aauto nga umwaanī hoti. Ī'thōōcō thī eeta et ūgīg hōōt ha'nyakta
eet tīho. Ma nīngaata, a'nyakta mīī eeta eet nicci lothipitatōō īcī
eetu ho. Irrioottīk īttīk, “Ēlē Athutingīmōī! Ma thī hathīnna aī

aggameekeet tammu niina ēlē.” Ēpēhan 'thēk ēētī hoti haaga noho aī, “Aitō naa hōllō habū tammu hōlō! Būū occa gōōng nii?” Īttīk eeta, “Ēlē cīneet nōō thōng! Eeta ceeg vēlēk hēēlla ngaati ho: hipiiraa 'thēk thōōth cī tammwo. Ēlē ma 'thēk a'nyahi tammu, anyeet 'thēk! 'Tihaaheet tammu iyyoko noho. Aī, abū nii tammu.” Ēpēhan thī et niccee aī, ”Hōlō! Ngaanīngītī harritiaanī ngaa 'thēk hitilingi būtī. Nē occa hōllōngaa haddanga olong haini ha'nyahi ēgērō. Nē horoong ma aduhaannu niig ainnu habūūī, agayyu thī mīī oho 'thēk niig 'gōōla ītīho.“ Anneek eeta, “Hōllōngaa īīn thōōth cī haduhaanna naag ceeni! Aduha caawa aī ngaana! Aggamit Athutingīmōī. Abbūūng habuceet cunni buuk aī: et cī īīn Ciilinit; ngeerī ngōōnōnī habuceet cī aaī hoti... Hōllōngaa īīn caawa hēlēgī cī ōōlōng thōng.” Aalla 'thēk ēētī niccee buuk ēpēhan noho.

Ma thī mīī ho, uukito eeta nīngaata thōng. Uukito eeta nīngaata gērrēet haaga noho hūbūcānia hī cī aī hadaahi. Ma baa thī ho, irrioottīk eeta nīngaata. Ītīnga eet umwaa cī obbi irrioonā. Aī, “Ēlē! Ma 'thēk dīdī abū tammu 'gii cī adiim eeta vēlēk ho, 'tihaaheet heelia authenya. Edecia mana uturum īī 'thīī. Nē nii buuk aduhi; hōllō hatī hirrioonna naag ngaati dēēdē hīnīngītī haīnna ngagīīt dioog cīg haduheenna. Nē thī naa buuk cī hothoothi ho, habūūī 'thēk naa buuk 'rīng; hōllōngaa haini naa abūūī nii diooni. Ma hatī hiita eeta cieeg haggamta nganīīt nē īītīhaa habū tammu, īcca 'thēk aa haini: hōlō! Hūbūūō mīī occa 'thēk! Gaa thī nii authet cī lothipito hī iyyoko ho; nē hatī horoong uhuc umwaa 'thīnīt ōhōdaai noho hīnīngītī thōōth cī abadtēc ho haaga. Ma hatī dīdī aggamti eeta hī iyyoko ho nē iittihii: gītīn abū nii 'gii cī haī tammu,

ma ammiri dīdī, duhaak 'thēk 'thīnīta īcī ōōrī īīnnīk: hōlō!
Addangaaka oho nuun 'thēk nganīīt caawa thōng. Nē thī hōdōōkōthī
hōllō ōōlōng caawa, aduha oko 'thēk thōōth umwa dīdī.”

Nē mīī nīngaata aau eet cieē ī'thōng nē ummuk īī, “Hōlō!
Hī iyyoko baa 'thēk aduhaakuung caawa ho, hammuhi hūbūūō 'thēk
occa dīdī.” Īttīk eeta, “Nohotaa haaga! Gawaheet thī nēē nii
ngagīīt tammu!”

Uruta īcī ēlēēmī ēētī cieē aī habūūī, atawanī tarī eet ittihi līīl
cī Heleciti haaga. Iitiō hōllōngaa agawa nīngīītī aayyi tammu buuk.
'Gii cī aanyīk īnōōnnō hēlēēm thōōth cī būūō ho, īīn tēēlthīt cī aī
nēē ōhōdaanna hatī eeta. Nē 'thēk dīdī aitō eeta autheta īcī haī būū
ho hōllōngaa ahirangī. Ohodiaa 'thēk ēētī dīdī. Ohodia 'thēk eeta
cīg mēēlīg 'rīng Dīdīngaaawa hīnīngīītī 'gii cī anneek eeta būū hoti
ho. Ara 'thēk eet niccee anneek eet, “Baa 'thēk haarihi 'gii cī alaam
tammu ho laattōō Helecca!” Ookorit thī hī eet ōōt ī'thōng Helecit.
Ūūk īīnnīk eet, “Baa haarihi ngaati!” Udhuktoothīk thī hī eet īītanī
nē acalwēēcō 'thēk maam hoti haaga noho. Anga'ngany 'thēk ēētī
hoti haaga noho nīngīītī ēnēēkī eeta, “Athutingīmōī! Nee tarī cī
īdīmanuu nii hoti ho? 'Tihaaheet tammu hīdīkoothong heelia ngaaī
cieeg 'gōōl hōōt!” Aala 'thēk awanīt looc noho. Ma ho, ecebit 'thēk
eeta Athutingīmōī thōng nē aanytīk atangu kōrra moduun.

Ma baa 'thēk hoti baa ipiiria eeta buuk thōōth icci, ūūk ittiha
tammu dīdī ngaatī baallī aarīkī. Īttīk eeta, “Itiangithi 'thēk nii
tammu ngaati nīngaan?” Ēdēcī aī, “Hiyyangithi naa tammu icci
ngaati kōr baa hadtahī illieeri baal.” Īttīk eeta, “Iyyoko nii baa
adtahi illieeri baalēēnī; haīnna hinna naag aduuti oho thōng; īko nēē

abūūi thōng?” Ēdēcī nēē aī, “Baa 'thēk haduuti thōng.” Ijinit eeta iītīk, “Aduuti ne?” Ēdēcī nēē aī, “Baa 'thēk haduuti hahūdī thōng.” “Nē ubuuwu tarī nii 'gii cī aanyi nganiit dtaak illieeri ho inni?” Aī, “Hōlō! Agaac 'thēk niig 'gii cī haī būū ho, iīn 'gii cī erekeeta. Iggiitha occa 'thēk 'gii umwaa haaga hūbū tammu ho.” Nē 'thēk eet tīho dīdī ūūk agawa haal ūgīg cīg baag aarīk ihaōōnnītōō ūgēēgī, līīla cī Mōnīta īcī holooc. A'nyahit haala tīko nyīlōk hōdēī ngaatī aattiyi nīngaata. Ma hacīnna kōr tīho, aattīg hinnia hī cī hatī ngaa aarīk ēētī aangaani noho. Nē 'thēk ngaati, īcca hīītō aā 'gii cī haī būū ho dīdī. Īlaallē ībīl authētī caannī ngaati.

Dtēēllēn cīg aduha: Tomathio Abari

THŌŌTH CĪ 'NGARITU

Iīn ngarīta akīīmīt cīggaac cīg olu. Aitō nēēg hōllōngaa iīn akīīmīt cīg adticanni laaīna. Eelleet nēēg ngagīīt ōlō adawaakeet ēgērēēn cīg iīn cōrrēēna. Nē ūgēēgī dīdī, aa'nyeet 'thēk ēgērēēn cī attiran cī aduhōō hī cī occa attihaakeet akīīmīta thōng. Gōōng akīīmīta buuk kōr umwa anneekeet, “Anyamanō mōōrīthī cee ngaati gērēēt; occa ooyyu adticannu mōōrīth iccī īcī olu.” Nē moorithiooha cīg aattīg hī iyyoko ho, gōōng adtican eeta ihōōggō ōlō.

Iīn ngarīta gooliok 'ramma. Aattīg cīg aa'nyeet ēgērēēna nē aattīg cīg aruk caawa hatī adiimi nii ōkō umwaanī, hōōtha hode

'līka. Ma ōkō 'līka, anneeki 'thēk hatī ngarī, “Līka cunni ho, iīn hatī līhō cī abūnnaa gērrēēt.” Hode ma iīn caawa cīg hōōthag, anneeki hatī, “Akidan nganiit authētī; bīīt nōō diima 'lahahit hode agguttooc nē ecebeehu 'thoota!” Hode aī, “Bīīt nōō cebeek 'lahahit hode agguttooc attia!” Hode anneeki, “Bīīt juhan doob!” Aduhaaki hatī nēē doob cī nīīnī, cī marihi hode cī holli?. Aitō 'thēk naa buuk hōllō haga thoothiok cīg ngaritu ho vēlēk.

Nē 'thēk hōdōōkōthī, aattīg ngarīta ūgēēgī cīg arūgūmī 'gōōnōgī. Iīn ngarīta cīg arūgūmī 'gōōnōgī ho cīg aaddi gērrēēt. Hōdōōkōthī icī olu, adtican nēēg thoothiok iccig hīllōwan laaīna. Gōōng kōr umwa aaī ngaa cī hōllōngaa a'nyaki. Gōōng nēē 'thēk ma a'nyaki buuk, au adaahī doholia haaga. Ma thī ho, idiimito ngarīta ūrūgūmtī ngaa nicci loporrianga hatī hiitiō doholia hōllōngaa adaahī. Ma ūrūgūmtī vēlēk, iīttīk, “Ngirranō!” Itigiillak thī hatī hēlēgī cīg ōkō angiranī. Ma horoong ikia ēēl Nyekuci ngaa nicci a'nyak doholeec, atalit thī 'thēk nēēg buuk nē idiimito dūman.

Gōōng ma ōkōōī nii mōōrīth hī iīhōōggō, ōō hatī anneeki, “Bīīt tugura ēēth!” Aduha nēēg hōdōōkōthī īma cīg ēēth tīho. Horoong anneeki, “Bīīt tugura ēēth cī obbi cī cūlahī nē ikia ibbooru urwacanī looc.” Ma erretio thōōth cī aduha ngarī ho hī mōōrīth cunni, aku hatī adūmani nii iīnōōnnō 'giia cī maka gērrēēt. Horoong aanyihi hōōny hode agurreehi merkec. Atal thī hatī nēē buuk iinnihii, “Īlaallē gērrēēt!”

Gōōng kōr umwa adiim ngarī laata. Horoong adiim laata thobbiēēt 'ramma; attiha 'thēk hatī nii noho. Gōōng kōr umwa

a'nyūtaniaak mērtā nē ikia ōcōōd ūūhī ĭcī ōlō cīnnī. Ma hīdīc laata, arūmoothīk thī hatī 'gii cī aaī hī nyērūmaaca hode baabbu.

Nē thī ma ūūkaa ngaa, ĩīn tarī thōōth cī tiiri gērrēēt nicca. Hī aa gōōng haī naag ngaa ētētēdaanī ngaa aju thōng, ōkō attureek ngarī hēēt cīnnī. Ma thī hatī ikia utuhuyia, ikia 'thēk ūdūmanī ngarī niccīee baa attureek hēēt ho. Adūmanni 'giia cī obbi gērrēēt; horoong agurroothīk hōōnya. Gōōng kōr umwa ĩbbōōr hōōny umwa thōng buuk nē urrwacanī looc.

A'nyūtaniaa tarī hatī mērtā cī obbi 'rīng kōr cī duhunaattō nē ūhūdī. Ocooddi umwaa thōng buuk ōkō ĭcī ōlō cī ngarī nicci.

Hammuhi ĭcca nēē 'thēk haga naag vēlēk eet cī anneck eeta ngarī ho.

Dtēēllēn cīg aduha: Tomathio Abari

LOPORRIANG

Īn loporriang rugumi umwa cī attiha ngarīta hatī horoong
ōmmōōrī eet umwaanī. Nē horoong ummuddia nēēg mōōrīth nicci
aī, “Mōōrīth cī occa adīmāni ōlō cieeni.” Nē 'gōōla īicī, utturieek
nēēg eet nicci ōmmōōrī ho hēēta. Ma 'thēk aalla ōmmōōrī ēētī
noho, ūrūgūmtī thī thōng. Ēlēmī 'thēk mooriahiti thōōth cīnīng.
Anneek hatī ngarīta eet cīg eet cī ōmmōōrī ho, “Ūkūmatteek authet
cī loporriangō.”

Nē thī hatī kōr tīho, ū'nyūtanit eeta mērtī. Ma thī ma uduu
mēerta, iita thī hatī ngarīta cīg au arūgūmī eet cī ōmmōōrī ho. Nē
thī hatī nīngaata, ūrūgūm mooriahiti wathinniok 'ramma hode iyyo.
Ma edecia wathinnioha cīg rūgūūmak, oogito thī hatī ngarīta
hidong nē ibboorito a'theet. Ocoodito thī mērtī umwa ootti ōlō cī
ngarī cī arūgūmī mooriahit ho.

Höllõngaa iin mērti dioo cī ōcōōd ngarīta ōlō cī et cīg
ōmmōōrī, ōcōōd 'thēk nēēg buuk hēlēgī cīg aattīg hī dīlanya hī
baabbita hī laatīna hī a'tha hode ēētha. Hēlēgī cieeg vēlēk, iin
hēlēgī cīg adiim ngarīta adūmaniini eeta cīg ōmmōōrī hatī īcīnīt
'thēk nēēg dīdī erretio mōōrīthī hī ēgērnaac.

Gōōng kōr umwa, arūgūmī eet nē utturieek hūūlō. Ēētī cī
arūgūmī ngarīta hīnīngītī hūūlō, adūman nēē hēlēgī cīg mēēlīg
gērrēēt; nē thī hatī īī nēē buuk ngarī. Thōōth cī loporriangō cieeni.

Dtēēllēn cīg aduha: Antonnio Lōbaalu Jino

LOHOULI

Nē 'gii cī anneek eeta lohouli ho, adunna nēē kōr umwa 'gōōla ĩaa gōōng haī naag ōōrtōthōōthīkī ēētī eet 'līka. Hīnīngītī 'līka, ma horoong aī kaat iding hoti ho, ĩko nēē hatī aayyaa eet umwaa ĩcī gōōlla, hōllō adtuuha buuk. Nīngītī ōkō ammūdaanī dīla ōōrtōthōōthīkī ĩīca noho. Hode kōr umwa, adunna lohouli hī aa gōōng haī naag ēpēhanōō eeta nē urukto 'gōōla umwaanī. Nē ma attiha umwaa 'gii cī aaī hī hībahītī hode dīla hatī buuk joratōō hoti ho, aruk hinnie 'gōōnī hadaak. Nē cieē ĩī lohouli cī aku 'gōōla umwaanī ĩcī ereki nganiit buuk. Ma nuun ĩīn ukōōnīt haaga, occa 'thēk huukōō naag vēlēk hībahīnyaannī hode huukōō halliēnī.

Nē baa kōr umwa hadtuuha naa thōōth cī lohoulīo cī baa ōōrtōthōōthīkī eet umwaa cī haī Loyyarith nyahaapan umwa cī haī Kamaar Naggolomuna. Hīnīngītī thōōth cī baa ōngōnyōōnī taang umwa noho. Ōkō tarī nyahaapan cī haī Kamaar ho, aggama doholeec cī helegeennu taang ēmmēn haaga noho, taang cī baallī

iroraneek nēē Loyyarith. Nē thī ma nīngaata, īinnīk ēētī īnōōnnō,
“Ikia tarī ūūhī 'gii haaga hutuno, ma baa tarī a'nyak 'gii cieē
ngabolo? Iyyoko baa nooyya hikia haaū 'gii cieē ngaati ho, hōllō
aggam ngabōlōōnī?” Ēdēcī nēē aī, “Neeggii! Ma tarī hakuu naa
hōdōōkōthī hadiimi hattureekuung eet umwa tarī cī ngaboloonu,
illoorru niiga.” Nīngītī a'ngīdī taang nīngaata noho. Ma aī
hūnūooth ēētī hoti ho, ē'ngēdīt hinnie eet a'thiit hī cī aī hetteeddia.

Īlīlī thī cī haī Loyyarith ho 'thēk nīngaata. Ma ho, ommottio
'thēk Naggolomuna; ma ōmmōtōō hoti ho, allabeek nōō ēētī cī haī
Kamaar ho hī cī aī hōkō nē uuk hībahīta. Ma 'thēk ūūkī Kamaarī
īīca ho, ūūkī tarī hī dīla nīīcī noho, nē akat a'thiit cī Loyyarithi. Ma
adtuuha Loyyarithi akannī a'thiiti hoti ho, ūtūhūa 'thēk nēē dīla
cīnnī nīīcī noho, nīngītī akannī 'thēk eet cūrūmūūm. Nīngītī 'thēk
adaannī Kamaarī nga ītīho noho. Baa ma adaahī Kamaarī hoti ho,
ōōt thī eeta irrioonito thōōth cī lohoulīo.

Gōōng irrioon eeta lohoulī hoti: hatī ullwaana, īcī alluyyi
eeta vēlēk ho, nganiit 'thēk eet cī aruhi eet ho cī attiha 'gii vēlēk cī
occa adak eeta nīngaata. Attiha 'gii vēlēk hīnīngītī neegi? Hīnīngītī
nganiit cī a'nyaha thōōth tīho vēlēk. 'Gii cī aaī hī ēēth cī biyyeetu
buuk, nganiit 'thēk cī akuu ōhōda. 'Thaalla 'gii cī aaī hī
nyepunyoota, nganiit 'thēk cī adiima. Hode laata cī aaī hī cī īcca
aiili eeta hati'theet, nganiit 'thēk cī hatī aga 'gōōl cī attihaanī.
Tananga 'gii cī aaī hī a'thēētī cī udēētō, attiha nuun 'thēk eet cī
horoong īīn gōtōnī eeto, 'gōōla umwaanī hīnīngītī agayyi thōōth
cieē aī oortoothōthīk ēētī eet thōng, hōllōngaa aruk lohoroor.

Nē 'thaa umwa hode baa 'thēk adīman lohoroor buuk, ĩnōōnnō 'thēk cī ngaa adtican thoothiok niccig vēlēk. Nē tarī 'thēk gōtōōnōgī eet cī adaahī ho, alīlīlī gērrēēt haaga noho. Nē nēē ēētī cī oho baa aruk eet buuk ho, aitō nēē hōllō aaī nīngaata. Gōtōōnōgī nuun dioo cīg adtican thoothiok niccig ī'thōng 'thēk hatī hūttūbatteek. Nē hatī irrioonito eeta thōōth nicci īītō, “Īn tīna dēēdē cīg occa attikiaa ōmōtō hī hōdēī, rūmeek hī nyepunyoot hīītō ōmōtō hī 'ramma, nē thī īī ēēth cī biyyeetu.” Tīko 'thēk cieeg dēēdē cīg adūmaniini lohoulī.

Nē thī hatī ēētī occa hōllō aaī loocca ītīho. Nē tarī hatī ībbōōr ēēth cī lootu buuk. Ma baallī acuuhan eet īīn lōōcī lōōlō, hode īī maka mana, ngaa 'thēk aga ngaatī ibboorini noho. Hode ngaa i'thiaanaanī eeta kanniinit lōōla thōng, ibboorri 'thēk noho nē urwacan looc. Hīnīngītī haak hatī hubuthia hinyomona jurrung. Ma tarī hōllō urwacanni biyyeeta niccieeg waawanī, au hatī akaraaban mana. Aanyīk mana hadtakuuri haaga noho. Aitō haala buuk hōllō īcca arrita jurrung. Arrawan mana 'thēk haau hī gōōng haī naag atūūth kōrra haaga. Ībbōōr eeta ēētha iccig irkinya iyyo. Ībbōōr ēētha cīg marihig dioogi, aitō hōllōngaa ībbōōr ēēth cī holli buuk.

Ma ho, ūtūngeek ēētī ōlō nōō irkinya iyyo, ūūk nōō laaīna, hode ōkō loocca umwaanī. Horoong ōkō: ma aaī hī cī baa oortothoothīk ēētī eet īcī Monīta īīca, okolli hinnie ōkō angiranni īcī Taala īīca. Ma horoong oortothoothīk ēētī eet Taalaa, okolli hinnie gōōng ōkō angiranni īcī Lotukeī īīca, ī'thōng halalit gōtōōnōgī eetag 'thinneeti, hagaacō aī, “Ma oko hatī 'thēk thōōth

baa attiha Nyekuci haaga ho, hadahĩ oko hatĩ neegi? Aanytĩk mĩĩ 'thēk ĩnōōnnō buuk hikia haau.”

Nē thĩ 'thēk hatĩ kōr cĩ ikiaaĩ, iita ibboorio. Nĩngĩtĩ hatĩ au aattiyi 'thēk nēēg vēlēk 'thinneetini ĩcĩg abũnnaa. Iitiō thōōth umwaa cĩ tarĩ hatĩ aĩ gōtōnĩ eet cĩ adaahĩ ho tōō. Iitiō hōllō aĩ, “Baa ngaa aaĩ thōōth umwaanĩ.” Ngaa tarĩ hatĩ ajin eeta ĩnōōnnō buuk anneek, “Ma ĩĩn thōōth cĩ aaĩ nohotaa, ma baa aaĩ hĩ cĩ ũdũmanĩ eet nicciee vēlēk. Ngaa gōōng hau hōbōdēēkĩ thoothiok cĩg aattĩg noho uruta tarĩ?” ĩĩn 'gii cĩ abathĩ gērrēēt, a'nyaha hinna thōōth niccee mēdēr cĩ aalla oowo haaga. Acuuhan cee gōtōnĩ icci, ōkō cee acuuhan gōtōnĩ icca. ĩ'thōng, ēdēcaak hinna eeta eeleeti, horoong hinna hedecia habucceet umwaa haaga.

Nē thĩ 'gōōl cĩ gōōng irrioonĩ eeta thōōth cĩ lohoulío ho ceeni. Edecia dtēēllēna cĩgannĩg ngaati.

Dtēēllēn cĩg aduha: Tomathio Abari

